

Республика Татарстан
**СОВЕТ МУРТЫШ-
ТАМАКСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
САРМАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

ул. Советская, д. 47, с. Муртыш-Тамак

423358

Телефон: 4-52-05

Татарстан Республикасы
САРМАН
**МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МОРТЫШТАМАК АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

Совет урамы, 47 йорт, Мортыштамак авылы,

423358

Телефон: 4- 52-05

РЕШЕНИЕ

24.09.2018 ел

КАРАР

№ 17

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Мортыштамак авыл жирлеге территориясендә граждандар жыенын үткәргә әзерлек тәртибе турындағы нигезләмәне раслау хакында»

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясын, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 35 статьяларын һәм 18.1 статьяларын гамәлгә ашыру максатларында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы «Мортыштамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Мортыштамак авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Мортыштамак авыл жирлеге территориясендә, күшымта нигезендә, граждандар жыенын әзерләү һәм үткәрү тәртибе турында» нигезләмәне расларга.
2. Элеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
3. Аның үтәлешенә контрольне Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Мортыштамак авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенә йөкләргә.

Мортыштамак авыл жирлеге
Советы рәисе

М.Н.Әхмәтгәрәев

Күшымта
Мортыштамак авыл Советы карары белән
нче тоташу ноктасына кадәр уза
Татарстан Республикасы
17.09.2018 ел, № 16

**Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Мортыштамак авыл
жирлеге территориясендә гражданнар жыенын үткәргә әзерлек тәртибе
турында нигезләмә**

Элеге нигезләмә Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Мортыштамак авыл жирлеге территориясендә (алга таба – нигезләмә) гражданнар жыенын үткәргә әзерләнү тәртибе турында «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 35 статьясы һәм «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 18.1.статьясы нигезендә эшләнгән. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы «Мортыштамак авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Уставы.

1. Гомуми нигезләмәләр

- 1.1. Гражданнар жыены гомуми, тигез һәм турыдан-туры ихтыяр белдерү нигезендә үткәрелә.
- 1.2. Гражданнар жыенында торак пунктта яшәүчеләр, яшәү урыны буенча әлеге торак пунктта теркәлгән һәм сайлау хокукуна ия кешеләр катнаша ала.
- 1.3. Гражданнар жыенында катнашу ирекле һәм ирекле.
- 1.4. Гражданнар жыенда шәхсән катнашалар, һәм аларның һәркайсы бер тавышка ия.
- 1.5. Гражданнар жыены турыдан-туры халык тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү максатында үткәрелә.

Гражданнар жыене вәкаләтләре

- 1.1. Гражданнар жыены түбәндәгө мәсьәләләр буенча үткәрелә ала:
  - составына күрсәтелгән торак пункт керә торган авыл жирлеге чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча әлеге торак пункт территориясен башка жирлек территориясенә кертүне күздә tota торган торак пунктта;
  - авыл жирлеге составына керүче торак пунктта әлеге торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салымын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;
  - авыл торак пунктында Иске Сүйксү авыл торак пункты кандидатурасын тәкъдим итү мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл торак пункты старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

авыл торак пункттында гражданнар жыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә конкурс үткәргендә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар тәкъдим итү максатларында үткәрелә ала.

Гражданнарның жыеннарын матди һәм оештыру яғыннан тәэмин иту

1.7. Жыенны үткәрү муниципаль берәмlek башлыгы тарафыннан тәэмин ителә.

1.8. Жыен әзерләү һәм үткәрү белән бәйле чыгымнар муниципаль берәмlek бюджеты хисабына башкарыла.

2. Гражданнар жыеннын чакыру тәртибе

Гражданнар жыенны үткәрү инициативасы

2.1. Торак пунктта гражданнар жыеннарын үткәрү инициативасы белән чыкты:

- муниципаль берәмlek башлыгы;
- гражданнар жыенында катнашу хокукуна ия булган 10 кешедән дә ким булмаган сайлау хокукуна ия торак пунктта яшәүчеләр (ягъни Россия Федерациясенең эшкә сәләтле гражданнары, 18 яшькә житкән әлеге торак пункт территориясендә дами яки нигездә яшәүче гражданнар, шулай ук чит ил гражданнары, торак пункт территориясендә дами яки нигездә яшәүче һәм жирле үзидарәне гамәлгә ашырганда Россия Федерациясенең халыкара килешүләре һәм федераль законнар нигезендә хокукларга ия булган гражданнар.

2.2. Торак пунктта яшәүчеләрнең инициативасы подпiska битләре (1 нче күшүмтә) яки инициатив төркем жыелышының беркетмәсе рәвешендә рәсмиләштерелергә тиеш, анда күрсәтелгән гражданнар жыеннын үткәрү инициативасын тәкъдим итү турында Карап кабул ителгән иде:

гражданнар жыенында чыгарыла торган сораулар;

гражданнар жыенны үткәрү вакыты тәкъдим ителә;

гражданнар жыеннын чакыру турындагы инициативаны, яшәү урыны адресын хуплап торучы һәр гражданның паспорт, исеме, атасының исеме, туган көне; паспорт яки аның документының сериясе һәм номеры; имзалар керту датасы.

2.3. Жыен үткәрү инициативасына ярдәм итәргә тиешле имзалар саны сайлау хокукуна ия, дами яки нигездә торак пункт территориясендә яшәү урыны буенча теркәлгән гражданнар саныннан 5 процент тәшкил итә, ләкин 25тән дә ким булырга тиеш түгел.

2.4. Имзалар жыючы зат тарафыннан, таныклану датасын, фамилиясен, исемен, атасының исемен, туган датасын, паспорт номерын һәм сериясен, яшәү урыны адресларын күрсәтеп, муниципаль берәмlek башлыгына тапшырыла.

Гражданнар жыеннын үткөрү турында Карап кабул итү тәртибе

2.5. Инициативалы төркем тарафыннан бирелэ торган гражданнар жыены муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каары (2 нче күшүмтә) белән, ә муниципаль берәмлек башлыгы инициативасы буенча – муниципаль берәмлек башлыгы каары (3 нче күшүмтә) белән барлык кирәклө документлар кергән көннән соң 30 көн эчендә билгеләнә.

2.6. Муниципаль берәмлек башлыгы яки муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы гражданнарның аның максатка ярашлы булмавы буенча жыеннарын үткөрүдән баш тартырга хокуклы түгел.

2.7. Гражданнар жыеннында чыгарылган мәсъәлә Россия Федерациясе законнарына һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килергә тиеш түгел. Гражданнар жыене мәсъәләсе аның күп кенә аңлатмаларын төшереп калдыруга бәйле рәвештә формалаштырылырга тиеш, ягъни аңа бары тик бер мәгънәле жавап кына бирергә мөмкин булыр иде.

2.8. Гражданнар жыеннарын билгеләү турындагы каарны рәсми бастырып чыгару (халыкка игълан итү) тәртибе, аны күчерү муниципаль берәмлек уставы белән билгеләнә һәм муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен муниципаль берәмлек уставында каралган тәртиптә басылып чыга (игълан ителә).

Муниципаль берәмлек башлыгы каарында яки гражданнар жыеннын үткөрү турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каарында түбәндәгеләр күрсәтелә: гражданнар жыеннында чыгарыла торган мәсъәлә; гражданнар жыеннын үткөрү вакыты һәм урыны турында мәгълүмат; жыенны оештыручы - муниципаль берәмлек органының структур бүлекчәсе турында мәгълүматлар.

2.9. Муниципаль берәмлек органының гражданнар жыеннын әзерләү һәм үткөрү өчен жаваплы структур бүлекчәсе (башкарма-боеру органы) муниципаль берәмлек башлыгы каары яисә муниципаль берәмлекнең гражданнар жыеннарын үткөрү турында вәкиллекле органы каары нигезендә сайлау хокукуна ия торак пункт халкы исемлеген төзи; гражданнар жыеннына мәгълүмати материаллар әзерли; муниципаль берәмлек халкына массакүләм мәгълүмат чараларында һәм гражданнар жыене турында башка ысууллар белән хәбәр итә. (4 нче күшүмтә).

Муниципаль берәмлекнең башкарма-боеру органы гражданнар жыеннында катнашу өчен урыннар бирергә тиеш.

2.9.1. Торак пунктта яшәүчеләр гражданнар жыене үткөрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итәләр. Гражданнар жыеннын билгеләү турында каар, гражданнар жыеннын үткөрү вакыты һәм урыны, гражданнар жыеннына кадәр 10 көннән дә соңга калмычча, мәжбүри рәвештә бастырылырга (халыкка хәбәр итәргә) тиеш.

2.9.2. Гражданнар жыеннында катнашкан һәр кеше гражданнар жыене үткөрү датасына 5 көннән дә соңга калмычча 2.9 пунктында күрсәтелгән муниципаль берәмлек органының структур бүлекчәләрендә гражданнар китү

каарына чыгарыла торган материаллар белән таныша ала. әлеге нигезләмә, шулай ук аларның күчермәләрен алырга.

2.10. Гражданнар жыене турындагы Нигезләмә нигезендә, гражданнар жыенең үткәру датасы соңга калмыйча күчерелергә мөмкин. Гражданнар жыенең уздыру датасын күчеру турында карап жыеннарга билгеләнгән көнгә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

3. Гражданнар жыене үткәру тәртибе

3.1. Жыенга килгән гражданнар торак пунктта яшәүчеләр исемлегенә кертелгән həm сайлау хокукуна ия гражданнар жыенеңда катнашуучы затларны теркәү өчен муниципаль берәмlek башлыгы тарафыннан теркәлә. Исемлектә гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган елы, яшәү урыны адресы, паспорт сериясе həm номеры күрсәтелә.

3.2. Жыенда жыенда катнашырга теләк белдергән башка гражданнар, жыеннарда фикер алышына торган мәсьәләләрне хәл итү аларның эшчәнлеге белән бәйле булса, предприятие, учреждение, оешма житәкчеләре, матбуғат həm башка массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләре хәлиткеч тавыш бирү хокукуннан башка рөхсәт ителә.

3.3. Сайлау хокукуна ия торак пункт халкы исемлегендә төгәлсезлек ачыкланган очракта, торак пунктта яшәүче кеше әлеге муниципаль берәмlek башлыгы жыенеңда катнашырга мөмкин.

4.4. Язмаларның (яки алар юклеги) төгәл булмавын раслау белән Граждан шәхесен раслаучы документ (Россия Федерациясе гражданыны паспорты, хәрби билет, чит ил гражданы паспорты, Россия Федерациясендә яшәүгә рөхсәт h. b.) була ала.)

3.5. Гражданнар жыене сайлау хокукуна ия торак пункт халкының яртысыннан артыгы катнашында хокуклы. Кворум булмаган очракта гражданнар жыеннарының яңа датасын билгеләү муниципаль берәмlek башлыгы тарафыннан башкарыла. Бу очракта гражданнар жыене гражданнар жыенең үткәру билгеләнгән көннән соң ун көннән дә иртәрәк үткәрелергә тиеш түгел.

3.6. Гражданнар жыенеңда тавыш бирү ачык яисә яшерен булырга мөмкин. Тавыш бирү формасы турындагы карап гражданнар жыене тарафыннан кабул ителә (вариант буларак: форма гражданнар жыенең әзерләү həm үткәру тәртибе турындагы Нигезләмә белән билгеләнә).

3.7. Яшерен тавыш бирүне уздырганда гражданнар жыенеңда катнашу өчен теркәлгән гражданга тавыш бирү өчен бюллетеңь бирелә (5 нче күшымта).

3.8. Гражданнар жыенеңда муниципаль берәмlek башлыгы яисә ачык тавыш бирү юлы белән теркәлгән гражданнар саныннан гади күпчелек тавыш белән сайланган башка зат рәислек итә ала. Рәислек итүче кандидатураларын гражданнар жыенеңда катнашуучылар тәкъдим итәрәк хокуклы.